

Yayın Tanıtım/Book Review

Arş. Gör. Adem ÖZBEK*

Türk Dili Araştırmaları, Yıl 13, Belleten 2006/1 (Türkçenin E İtimi Ö retimi Özel Sayısı), TDK Yay., Ankara, 2009, 221 s.

Türkçenin E İtimi ve Ö retimi Üzerine Konular, TDK Yay., Ankara, 2009, 95 s.

Son zamanlarda, Türkçenin e itim ve ö retimi konusunda yapılan yayınların artması, gözlemlenmektedir. Fakat bu artışın geç kalmayacağı, telafi edilecek ölçüde olmaktan hâlâ çok uzaktır.

Türkçenin yazı dili, devlet dili (resmî dil) olarak ne kadar eskilere uzandı, anlatılmak üzere, bu yazının niyet ve çerçevesi budur. Ancak, Türkçenin ö retimi konusunda ilk ciddi teebbüslerin 1850'de Ahmet Cevdet Paşa tarafından başlatıldığını hatırlarsak ne kadar geç kalmadığını söylemeye de gerek kalmaz. Aynı paraleldeki gayretler, günümüzde daha somut sonuçlar veriyor.

Bu somut sonuçlar arasında bilimsel dergilerin Türkçenin ö retimi için hazırladığı özel sayılar hatırlanabilir. Türklük Bilimi Araştırmaları, 13. sayısının 'Türkçenin Ö retimi Özel Sayısı' olarak araştırmacılara sunulmuş olması bu bağlamda zikredilebilecek diğer yayınlar arasında TDK'nin bu konuyu ciddi biçimde gündemine alarak bu doğrultuda bizim de tanıtımına çalışmalarıyla katkı sağladığını, iki çalışmanın yer aldığı.

TDK, 1953 yılından beri yayımlamakta olduğu Türk Dili Araştırmaları, Yıl 13, Belleten'in 2006/1 numaralı sayısının 'Türkçenin E İtimi Ö retimi Özel Sayısı' olarak çıkardığını.

---

* Giresun Üni. Fen-Ed. Fak. TDE Böl. ozbekadem_58@hotmail.com

Belletin bu özel sayısında 13 ara tırmacı, çok çe itli açılardan Türkçenin çe itli meselelerini inceledikleri görülmektedir. Meselenin Türkçe ve ö retimi olmas, yaz, çe itlili i yan,nda ara tırmacılar,nda da çe itli meslek gruplarından -akademisyen, ö retmen, müfetti , uzman olmas, dikkat çeken hususlardandır. Ara tırmacılar arasında, okuma ve yazma ö retimini çocuklar,ma ilk olarak veren ö retmenlerimizin bulunmas,nda da ayrıca memnuniyet verici oldu unu ifade edelim.

Dergide bulunan ilk makalede bir ö retmen (Nilgün Ay) gözüyle ortaö retimde Türkçenin lenmesinde Ya anan Sorunlarö ele alınmaktadır. Bu yaz,da Türkçenin ö retimini güçle tiren faktörler arasında ö renci ilgisizli i, medyan,olumsuz etkileri, bilgisayar ve cep telefonlarında Türkçenin do ru kullanılmamas,, Türkçenin sadece edebiyatö ve dil ve anlat,mö dersleri kapsamında dü ünülmesi, di er ders ö retmenlerinin konuya gereken özeni göstermemesi vs. gibi birtakım unsurlar s,ralanmaktadır.

Yeni İkö retim Program,nda 2. Sınıf Türkçe Dersi Üzerine Bir De erlendirmeö ba lıkl, makalede ise Osman Ba , 2005ö2006 y,ında uygulamaya konulan 165. s,flarda uygulanan Türkçe ö retimi program, de erlendirilerek çe itli önerilerde bulunmaktadır.

Dergide Türkçenin Yabancı Dil Olarak Ö retiminde Ö retmenin Önemiö ba lı ,yla yer alan Mehmet Hadi Benhüröin makalesinde, yabancı,lara Türkçe ö retme konusu üzerinde durulmakta ve bu konuda öö retmenin ne kadar önemli oldu u belirtilmektedir.

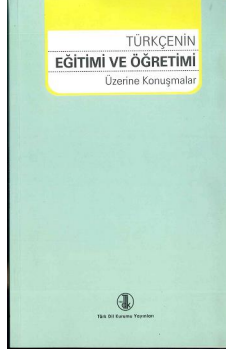
Yrd. Doç. Dr. Celal Demiröe ait Türkçe Dil Bilgisinde Terminoloji Sorunuö isimli makalede Türkçe dil bilgisi terimleri ve bu konuda birlik sa lanamamas, üzerine durulmaktadır. Söz konusu makalede kavram meselesi gibi önemli bir konuya dikkat çekilmektedir. Zira bugün edebiyat alan,nda da hâlâ hepimizin ya amakta oldu u kavram karga as, da dü ünüldü ünde Türkçenin belki de ilk olarak halledilmesi gereken meselesinin kavramlar üzerinde birle mek oldu u söylenebilir.

Ar . Gör. Kemalettin Deniz ve Ar . Gör. Çi dem Kanön dil e itimini demokrasi ve insan haklar, ba lam,nda de erlendirdikleri dil E itimi ve Demokrasiö adlı makale de ilgiyle okunabilecek yazılardan biridir.

Bahsetti imiz bu birkaç makale d,nda kalan yazıl,ar,nda ise sadece yazar ve ba lıklar,na vermekle yetinece iz: öYrd. Doç. Dr. Erol Bar,na, Yurt D, ndaki Türk Çocuklar,na Türkçe Ö retiminde Dikte ve Yazıl, Anlatım,na Önemiö, öProf. Dr. Murat Özbay, Konu ma E itimi ve Öz Güvenö, öYrd. Doç. Dr. Mesiha Tosuno lu, İlk Okuma ve Yazma Ö retim Yöntemiyle İlgili Ö retmen Görü leriö, öÇi dem Kader Kaya, itme

Engelliler ve Dilö, öDr. dris Karaku , Türkçenin Gücü ve Atatürkö, öDr. Re ide Gürses, Dil Ö retiminde Ölçme ve De erlendirmenin Yeriö, öOkt. Aysel Ferah, Matematiksel Dü üncede Say, S,fatlar, ve Nicelik S,fatlar,ö, öYrd. Doç. Dr. Musa Çiftçi, Ele tirel Okumaö ba l,klar, alt,nda Türkçe ö retimi ve bu süreçte ya anan çe itli sorunlar incelenmektedir.

Esasen TDKnın bütün çabalar, Türkçe ile ilgilidir. Ancak mesele- nin e itim-ö retim boyutu art,k farkl, bir çal, ma alan, olarak belirmi tir. Bu münasebetle, TDK de do rudan bu alana yönelik faaliyetlerini h,zlan- d,rm, t,r.

Türkçenin e itimi ve ö retimi konusunda yu- kar,da de indi imiz Belleten özel say,s, d, nda TDK Yay,nlar, aras,ndan ç,kan ikinci yay,n ise öTürkçenin E itimi ve Ö retimi Üzerine Konu ma- larö isimli bir kitapt,r. 2009 y,l,nda ç,kan bu kitaba bir ömakale/deneme seçkisiö denilebilir. Alanlar,nda uzman 13 de erli ismin Türkçe etraf,nda birle tikle- ri görölmektedir. öTürkçenin Gücünde Birle mekö ba l,kl, yaz,s,nda Prof. Dr. Sad,k Tural, Türkçeyi kültürün en önemli unsurlar,ndan biri olarak de er- lendirmekte ve Türkçe etraf,nda birle ilmesi gerek- ti ini vurgulamaktad,r.

Dr. Hüseyin A ca ve Dr. Re ide Gürsesön deneme tad,ndaki yaz,- lar, keyifle okunabilecek niteliktedir.

Tan,tmaya çal, t, ,m,z ilk yay,nda ele al,nan konulardan terim me- selesi, bu kitapta farkl, bir aç,dan ele al,nm, t,r. Prof. Dr. Hamza Zülfikar taraf,ndan kaleme al,nan öYüksekö renimde Terim Sorunlar,ö adl, maka- lenin içeri ini di er bilim dallar,nda kullan,lan yabanc, terimler, terim türetme ve bunlar,n Türkçe ile tirmesi çal, malar, olu turmaktad,r.

Prof. Dr. Zafer Önler öKültürel Etkilenmeler ve Dilö ba l,kl, maka- lesinde tarihî süreç içerisinde bir milletin ili ki kurdu u di er toplumlar- dan pek çok aç,dan etkilenebilece i ve bunun en bariz olan,n,nda dil alan,ndaki etkile im oldu unu ifade etmektedir. Önler, bir milletin eko- nomik, kültürel ve bilimsel alanlardaki gücüyle dilinin do ru orant,l, olarak geli ece ini ifade etmektedir.

Prof. Dr. Murat Özbay, ilkö retim ikinci kademe Türkçe dersi programlar,n,nda tarihî seyrini vererek bu programlarda dinleme e itimine verilen yeri incelemi tir. Dinleme e itiminin önemine de inen Özbay, programlarda eksiklerin bulunmas,na ra men son y,llarda bu konuda olumlu denilebilecek geli meler oldu unu ifade etmektedir.

95 sayfa olan kitapta yer alan di er yazarlar ve yaz,lar, unlard,r: Yrd. Doç. Dr. Mesiha Tosuno lu, õTürk E itiminin Temel Sorunu: lk Okuma Yazmaö; Yrd. Doç. Dr. Erol Bar,n, õTürkçenin Güncel Sorunlar,, Çözüm Yollar, ve Sorumluluklar,m,zö; Yrd. Doç. Dr. Celal Demir, õTürkçede Dil Bilgisi Ö retiminin Sorunlar,ö; Dr. dris Karaku , õTürkçe Anlatmak ve Atatürkü Türkçe Anlamakö; Dr. Hüseyin Yeniçeri, õTürkçenin Özellikleri ve Dilde Yozla maö; Berna Esin õAtasözlerinin Türkçenin E itim ve Ö retimdeki Yeri, Önemiö; Çi dem Kader Kaya, õ itme Engellilerde Anlama ve Anlatma Sorunlar,ö.

Bahsetti imiz çal, malar d, ,nda TDK Yay,nlar, aras,ndan ç,kan õAtatürk Dönemi E itim Sisteminde Türkçe Ö retimiö (dris Karaku , 2006, 308 s.) adl, bir kitab,n oldu unu da belirtelim.